

Nasze zwierzęta i ich prawa

Scenariusz zajęć dla klas 1-3 szkoły podstawowej, uwzględniający metody wspierające twórcze myślenie i kreatywność uczniów

Czas trwania: 135 minut.

Cel ogólny:

- Poznanie zwierząt hodowanych w domu
- Kształtowanie giętkości i oryginalności myślenia
- Motywowanie uczniów do twórczego myślenia
- Uważliwienie wychowanków na różne problemy
- Kształtowanie postaw tolerancji wobec nowych idei i pojęć
- Kultywowanie atmosfery twórczości na zajęciach
- Pokonywanie przez uczniów przeszkód emocjonalno – motywacyjnych

Cele operacyjne:

Umiejętności możliwe do zdobycia:

- uczeń zna zwierzęta hodowane w domu, nazywa ich potomstwo
- rozumie potrzeby zwierząt hodowanych w domu
- zna zasady opieki nad zwierzętami
- prezentuje w sposób interesujący zgromadzone informacje
- korzysta z różnych źródeł informacji
- potrafi działać w sposób twórczy
- zgodnie współdziała w zespole
- poprawnie buduje i zapisuje zdania
- potrafi skonstruować kilkuzdaniową wypowiedź na określony temat
- proponuje niestereotypowe rozwiązania
- uważnie słucha innych
- gromadzi informacje, dokonuje ich selekcji
- koncentruje się na wykonywanym zadaniu
- przestrzega przyjętych zasad

Przebieg zajęć

1. Wprowadzenie do tematu zajęć: rozwiązywanie zagadek dotyczących zwierząt hodowanych w domach. Rozpoczynając zajęcia możemy zagadki wykorzystać dwojako:

1) Nauczyciel odczytuje treść zagadek, wskazuje osoby, które odpowiadając rozwiązują zagadki. Osoba odpowiadająca na zagadkę wskazuje kolejną osobę która będzie zgadywać

Kot

Mogę stać na płocie i wesoło mrugać.

Znacie mnie z piosenki, która nie jest długa.

Chętnie ze spodeczka białe mleko pije.

Na przybycie gości łapką mordkę myje.

To żywa pułapka na myszy,
która świetnie widzi, słyszy.
Jej nazwa z trzech liter się składa.
Kto pierwszy odpowiada?

W nocnej ciszy łowi myszy.

Tak cichutko chodzi,
że go nikt nie słyszy
i dlatego bardzo
boją się go myszy.

Znany jest z czystości,
znany jest z urody.
Wciąż się łapką myje,
choć nie ma wody.

Ma okrągłe oczy,
świetnie widzi w nocy.
I widzi, i słyszy,
poluje na myszy.

Choć często się myję,
wąsików nie gołę.
Przed Burkiem uciekam,
a z dziećmi swawolę.

Pies

Jest to bardzo czujne zwierzę:
w nocy domu pilnie strzeże.
Usłyszycie go z daleka,
gdy na obcych głośno szczeka.

Dają mu ludzie mieszkanie w budzie.
Człowieka przyjaciel – wszyscy go znacie.

Najwierniejszy to przyjaciel domu i człowieka.
Dobrym ludziom chętnie służy.
Na złych warczy, szczeka.

Za kości rzucone dziękuje ogonem.

Królik

Ma długie uszy, futerko puszyste.
Ze smakiem chrupie sałaty listek.

Wypuszczony z klatki, wesoło po trawie kica.

Lubi sałatę, marchewkę.
Puszystym futerkiem zachwyca.

Żółw

Chociaż ma pancerz,
to nie wojuje
na czterech nogach
wolno spaceruje.

Chodzi powoli, troszkę ociężale,
na grzbiecie nosi swoje mieszkanie.

Papuga

To piękny, kolorowy ptak,
czasem mówi jak człowiek
i dziób ma jak hak.

2. Jakie to zwierzątko?

Chętnie dzieci za pomocą gestów prezentują zwierzątko, które mają w domu, ewentualnie o nim marzą.
Warto, by w swoich prezentacjach uwzględniły czynności związane z pielęgnacją zwierzęcia, ponieważ będzie to przydatne w dalszej części zajęć. Dzieci swobodnie poruszając się po sali lekcyjnej improwizują czynności związane z opieką nad zwierzętami (spacer z psem, czesanie kota, głaskanie go, wsypywanie nasionek do klatki papugi, zbieranie listków mniszka dla królika itp.)

3. Prezentacja przygotowanych materiałów.

Uczniowie prezentują przygotowane wcześniej materiały dotyczące wybranych przez siebie zwierząt, które są hodowane w domach (zdjęcia, albumy, informacje tekstowe). Dobrze, by dzieci powiedziały, z jakich źródeł informacji korzystały. W ten sposób wdramy uczniów do korzystania z różnorodnych źródeł informacji, którymi oprócz zasobów internetowych, są książki, filmy, zdjęcia, inni ludzie.
Jeśli pozwalają na to warunki lokalowe, warto urządzić wystawkę (galerię) przygotowanych materiałów, by np. podczas przerwy mogli je dokładniej obejrzeć wszyscy uczniowie.
Nauczyciel nawiązując do kolejnych wypowiedzi, prosi, by dzieci opowiedziały również o tym, jak opiekują się swoimi zwierzętami. Zwraca uwagę na to, że nazywa się człowiek, zaś w odniesieniu do imion zwierząt używamy wyrażenia wabi się.

4 Ćwiczenie interaktywne Zwierzęta są głodne.

Uczniowie mają za zadanie dobranie odpowiedniego pokarmu dla przedstawionych zwierząt.
Rozmowa po skończonej pracy ukierunkowana jest ćwiczeniem i pytaniami:

- Czego dowiedzieliście się z tego zadania?
- Jak myślicie, czy to jedyne pokarmy tych zwierząt? Podajcie inne przykłady.
- Możliwe odpowiedzi: pies – karma dla psów; kura – śruta zbożowa, pasza dla kur; krowa – siano, kiszonki, buraki pastewne, pasza treściwa, czyli rozdrobniona mieszanka zbożowa z witaminami; lizawki, czyli sól w postaci kostki kamiennej, woda – wszystkie zwierzęta.
- Do jakiej grupy zwierząt zaliczylibyście te wymienione?
- Czym żywią się jaskółki? Czy zimą mogą znaleźć dla siebie pokarm?
- Jakie trudy podejmują te ptaki, żeby nie umrzeć z głodu?
- Co znaczy być odpowiedzialnym za zwierzę?
- Czy łatwo podjąć decyzję o posiadaniu zwierzęcia?

5. Dyskusja na temat: Dlaczego rodzice często nie zgadzają się na obecność w domu zwierząt?

Warto, by w dyskusji uczestniczyły wszystkie dzieci: te, które mają własne zwierzęta oraz te, które ich nie mają. Nauczyciel powinien zadbać, by uczniowie starali się zaakceptować decyzje rodziców, zwracając uwagę na trud opieki nad zwierzętami, a także występujące u ludzi alergię, które dyskwalifikują ich w roli opiekunów niektórych zwierząt. Podczas dyskusji spróbujmy także odpowiedzieć sobie na pytanie, dlaczego dzieci chcą mieć w domu zwierzęta, co daje ludziom obecność zwierząt.

6. Zabawa Sto zalet, sto wad.

Zadanie polega na wymyśleniu i zapisaniu jak największej liczby zalet i wad posiadania w domu zwierzątka. Nie należy dzieciom niczego sugerować, ani ograniczać ich. W tej, jak w każdej innej zabawie twórczej ilość rodzi jakość, stwórzmy więc warunki, by powstało maksymalnie dużo pomysłów.

Zabawę możemy przeprowadzić dwojako:

I sposób: uczniowie pracują w zespołach, wpisując wady i zalety do tabelki:

Zalety	Wady
Można się z nim bawić To imponuje kolegom Jest się do kogo przytulać Można z psem wychodzić na spacer Można chodzić na wystawy zwierząt i zdobywać nagrody Można razem spędzać czas na dworze Karmienie zwierząt jest bardzo przyjemne Miło jest obserwować rybki	Trzeba z psem chodzić na spacer, również w czasie deszczu i mrozu Wszędzie jest sierść Zwierzęta często brzydko pachną Czasem zwierzęta chorują Trzeba pamiętać o szczepieniach Zwierzątko czasem załatwia się na podłogę Zwierzęta bałaganią w domu Psy niszczą różne sprząty i buty Kot może zniszczyć firankę Przy akwarium z rybkami jest dużo pracy Jedzenie dla zwierząt jest drogie i trzeba pamiętać, by je kupować Zwierzęta nie pozwalają się wyspać Od zwierząt można się zarazić pasożytami Jest problem, kiedy wyjeżdżamy na wakacje Leczenie zwierząt jest bardzo kosztowne

W celu właściwej organizacji pracy, należy wcześniej wyznaczyć granice czasowe. Po wykonaniu zadania zespoły prezentują efekty wspólnej pracy.

II sposób: uczniowie mogą zgłaszać pomysły (jak w burzy mózgów), które ewentualnie możemy zapisać na tablicy.

7. Jak witać się z psem i czego unikać w kontakcie z obcymi psami – ćwiczenie w odczytywaniu psich sygnałów stresu i zdenerwowania – na podstawie plakatu wskazanie dzieciom że psy które spotykamy także mogą czuć się przytłoczone w sytuacji spotkania z nami – tak jak czasem dzieci w sytuacji spotkania zbyt „wylewnych dorosłych”. Uwrażliwienie na to że pies też może czuć lęk i strach przed nimi.

Drugi aspekt to nauka odpowiedniego zachowania gdy dziecko spotka nieznanego psa. Nauczyciel zadaje kolejne pytanie (zapisuje je na tablicy): „Czy pies zawsze zachowuje się przyjaźnie?”. Indaguje: „W jakich sytuacjach psy bywają groźne, agresywne?” i kieruje rozmową tak, by uczniowie podawali przykłady:

- Kiedy się je zaczepia, prowokuje,
- Kiedy się przed nimi ucieka,
- Kiedy zabiera się ich własność, jedzenie lub wkracza na ich teren.

Dzieci powtarzają głośno za nauczycielem (utrwalają), czego nie wolno robić, spotykając na swojej drodze obcego psa:

- Podchodzić zbyt blisko (dzieci powtarzają: NIE PODCHODŹ ZBYT BLISKO DO OBCEGO PSA!),
- Zaczepiać (NIE ZACZEPIAJ PSA!),
- Zabierać (NIE ZABIERAJ NICZEGO PSU!),
- Uciekać (NIE UCIEKAJ PRZED PSEM!)

8. Praca w zespołach.

Zespoły tworzą Poradnik dla właścicieli psów. Zapisują w punktach rady dla każdego, kto ma lub chciałby mieć w domu psa. Oto przykładowy Poradnik dla właścicieli psów opracowany przez uczniów klasy III:

Wprowadzaj psa systematycznie na dwór.

- Sprzątaj po swoim psie – Twój pies = twoja kupa
- Podawaj mu wyłącznie specjalną karmę dla psów.
- Zapewnij stały dostęp do wody
- Dbaj o sierść psa.
- Pamiętaj o szczepieniach.
- Nie pozwalaj, aby pies zjadał znalezione resztki jedzenia.
- Zapewnij psu zabawki do gryzienia.
- Zorganizuj psu miejsce do spania, z dala od grzejników i przeciągów.
- Nie kąp psa zbyt często.
- Nie dawaj psu słodyczy.
- Obcinaj psu pazury.
- Nigdy nie bij psa i nie ucz go agresywnych zachowań.
- Nagradzaj psa za dobre zachowanie.
- Dużo się z nim baw

Po zakończeniu pracy przedstawiciele zespołów omawiają stworzone Poradniki.

9. Praca plastyczna – zabawa twórcza.

W pudełku znajdują się kartki zawierające nazwy zwierząt (nie muszą to być wyłącznie zwierzęta domowe). Uczniowie kolejno losują po dwie kartki, zapisują na arkuszu z bloku nazwy wylosowanych zwierząt i kartki ponownie wrzucają do pudełka. Zadanie polega na wyobrażeniu sobie zwierzęcia, które powstałoby jako połączeniu dwóch wylosowanych i narysowanie go. Zadanie można ubogacić w ten sposób, że uczniowie omawiając wykonane prace plastyczne, uwzględnią zalety nowo powstałego zwierzęcia i jego użyteczność dla człowieka.

np. SŁONIOPIES

Komentarz dziecka:

Słoniopieś jest bardzo towarzyski. Chętnie spędza czas z ludźmi. Bywa przydatny podczas porządków. Chwyta trąbę szmatką i wyciera kurz z szafek. Podczas upałów wachluje swojego pana ogromnymi uszami.

10. Praca domowa.

Zadanie domowe polega na ułożeniu rymowanki o wybranym zwierzątku. Alternatywna praca dla uczniów, którym rymowanie sprawi kłopot może polegać na wymyśleniu zabawnego (nietypowego) imienia dla wybranego zwierzęcia.

Prezentuję tu rymowanki ułożone przez uczniów klasy III f Szkoły Podstawowej nr 2 im. Dąbrówki w Mińsku Mazowieckim, które wzięły udział w ogólnopolskim konkursie literackim pod hasłem Rymowany ranking ras.

Mój owczarek jest wspaniały,
choć szarpie wszystkie dywany.
Biega, skacze i wariuje
i każdy go wciąż strofuje.
Gdy zamerda swym ogonem,
robi wiatr w każdą stronę.
Kocham go ponad wszystko,
bo to moje psisko.
(Andrzej Mielec - zwycięzca konkursu)

Nasz kundelek jest malutki.
Często widzę jego smutki.
Kiedy nie chce łapy podać,
wtedy mi go bardzo szkoda.
Biorę go na swoje ręce,
daję kość, czasem coś więcej.
(Magdalena Grabarczyk - zwyciężczyni konkursu)

Mała chihuahua strasznie się trzęsie.
Jedzonko bierze po małym kęsie.

Nasza chihuahua jest bardzo kochana,
lecz z zachowania, niestety: pała!
(Oskar Sułek)

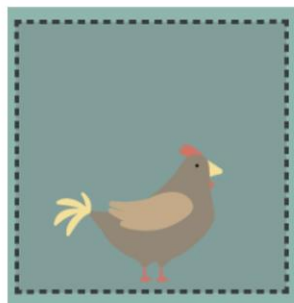
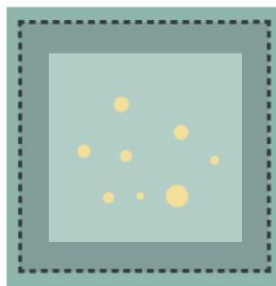
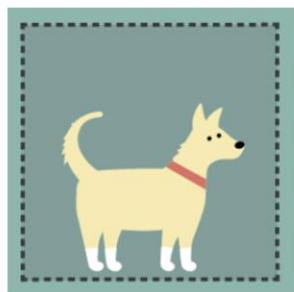
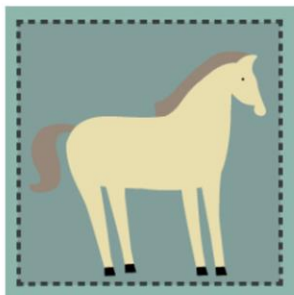
Kundelki są fajniutkie,
Bo słodkie i milutkie.
Ja nie mam kundelka,
lecz chciałabym mieć,
bo to kochany, wierny pies.
(Maria Niewiadomska)

Scenariusz stworzony w oparciu o :

1. Beata Rechnio – Kołodzie, Nauczyciel kształcenia zintegrowanego w Szkole Podstawowej nr 2 im. Dąbrówki w Mińsku Mazowieckim „Nasze zwierzęta” Scenariusz zajęć dla klasy III szkoły podstawowej, uwzględniający metody wspierające twórcze myślenie i kreatywność uczniów - https://awans.net/strony/nauczanie_początkowe/rechnio/rechnio2.html
2. Co zwierzęta chciałyby powiedzieć człowiekowi? – Scenariusz- <https://portal.scholaris.pl/zasob/110576>
3. Nie każdy pies jest przyjacielem człowieka – Scenariusz - https://static.scholaris.pl/resource_imp/102/102320/PLIKI_2/ABC01801.pdf
- 4.

Zwierzęta są głodne

Pomóż nakarmić głodne zwierzęta - połącz odpowiednie obrazki

JAK WITAĆ SIĘ Z PSEM (I CZEGO UNIKAĆ)

Witając się, kierujemy się zdrowym rozsądkiem.
Wyobraź sobie, że ktoś wita cię tak jak niektórzy witają psy!

CZŁOWIEK Z CZŁOWIEKIEM ŹŁE	CZŁOWIEK Z PSEM ŹŁE	CZŁOWIEK Z PSEM DOBRCZE
 <p>Nie przekraczaj strefy bezpieczeństwa</p>	 <p>Nie wkładaj ręk do samochodu psa</p>	 <p>Stań w odległości - nie będziesz zagrożeniem</p>
 <p>Nie spiesz się</p>	 <p>Nie spiesz się</p>	 <p>Podejdź powoli (luźnym krokiem)</p>
 <p>Unikaj interakcji bez pytania</p>	 <p>Nie podchodź do nieznanego psa, zwłaszcza przywiązanego</p>	 <p>Czekaj na pozwolenie właściciela</p>
 <p>Nie gap się. Dla ludzi to straszne</p>	 <p>Unikaj gapienia się na psa, nie idź prosto na niego</p>	 <p>Podejdź bokiem, nie patrz prosto w oczy</p>
 <p>Nie bądź przytłaczający</p>	 <p>Nie pochylaj się nad psem, nawet gdy zmieniasz pozycję (kucasz lub wstajesz)</p>	 <p>Pozostań poza strefą psa stojąc lub kucając bokiem</p>
 <p>Nie sięgaj do czyjejś przestrzeni osobistej</p>	 <p>Nie wyciągaj ręki, by pies ją powąchał</p>	 <p>Niech pies podejście we własnym tempie</p>
 <p>Unikaj bliskiego kontaktu, jeśli osoba boi się Ciebie</p>	 <p>Nie głośkaj psa, jeśli jest zdenerwowany lub spięty. Po prostu go podziwiał 😊</p>	 <p>Możesz głośkać psa, jeśli wygląda na zrelaksowanego, podchodzi do Ciebie, zabiega o uwagę ocierając się</p>
 <p>Unikaj nieodpowiedniego dotykania</p>	 <p>Unikaj przytulania, całowania, mocnego czochrania. To zbyt bezpośrednie i wiele psów tego nie lubi</p>	 <p>Głośkaj łagodnie i delikatnie</p>

KIEDY PSY SIĘ BOJĄ - MOWA CIAŁA

Podchodzi niepewnie, czai się

Bardzo się czai lub kuli

Subtelne objawy strachu i niepokoju

Oblizywanie się
(gdy w pobliżu nie ma jedzenia)

Dyszenie
(gdy nie jest mu gorąco, ani gdy nie chce mu się pić)

Zmarszczone brwi, uszy na bok

Porusza się jak na zwolnionym tempie
(powolne chodzenie po podłożu)

Ziewanie
(kiedy nie powinien być zmęczony)

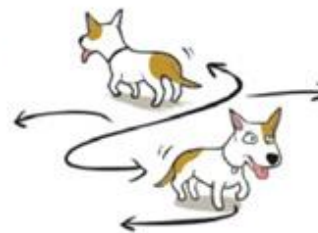
Hiperczułość
(rozgląda się na wszystkie strony)

Nie chce jeść smakołyków
(mimo że jest głodny lub jest łasuchem)

Oddala się

Biega w różne strony